

УДК: 331.5:355.48

Білик Петро,
аспірант Лабораторії проєктів та ініціатив,
Волинський національний університет імені Лесі Українки,
м. Луцьк, Україна
bilyk.petro@vnu.edu.ua

МІГРАЦІЙНІ ВИКЛИКИ ТА ЕКОНОМІЧНИЙ РОЗВИТОК УКРАЇНИ В УМОВАХ ВІЙНИ

Україна знаходиться у складній геополітичній ситуації та стикається з комплексом проблем, пов'язаних із міграційними процесами. Суть цих проблем полягає у тому, що війна спричинила значний рух населення, який відбувається як внутрішньо, так і за межами країни.

Перед початком повномасштабного вторгнення росії вивчення міграційних особливостей та причин міграції українського населення було більшою мірою спрямоване на впровадження попереджувальних заходів [1; 2]. Однак, наразі постає потреба не стільки в превентивних діях щодо еміграції українців, що зумовлена об'єктивною необхідністю збереження, порятунку життя та пошуку безпечного притулку, скільки в ініціюванні та розробці державних проєктів, спрямованих на успішне проведення процесів рееміграції українського населення до України [3].

Варто зазначити, що в багатьох випадках такий процес важливий не лише для українського суспільства та держави в цілому, але й для країн-реципієнтів українських вимушених мігрантів, оскільки за кордоном українські громадяни спричиняють проблеми щодо пошуку житла та перенасичення ринку праці [4]. Питання повернення

українських громадян до України може стати серйозною глобальною проблемою, розв'язання якої варто замислюватися вже сьогодні.

Внутрішня міграція, спричинена війною, призводить до переміщення населення з зони військових дій у безпечніші регіони України. Це створює значні виклики для приймаючих регіонів, зокрема, в сфері житла, працевлаштування, освіти та медичного обслуговування [5]. Також існує ризик збільшення числа людей, які опиняються у важкій економічній ситуації через втрату робочого місця або майна внаслідок конфлікту.

Крім того, важливо враховувати вплив ветеранів війни на міграційні процеси та економічний розвиток. Велика кількість ветеранів повертається до цивільного життя зі значними навичками та досвідом, які можуть бути корисними для економіки. Інтеграція ветеранів у суспільство та ринок праці є не лише моральним зобов'язанням, але й важливим чинником для економічного розвитку країни, оскільки вони мають значний потенціал у сфері виробництва, послуг та волонтерства. Важливо забезпечити їхню соціальну та професійну реінтеграцію, щоб вони могли відчувати себе корисними членами суспільства та зробити свій внесок у його розвиток. Тому розробка та впровадження ефективних програм соціальної підтримки, адаптації та реінтеграції, які допомагатимуть ветеранам знаходити роботу, отримувати освіту та отримувати медичну допомогу, має велике значення для стабільності та процвітання України.

Зовнішня міграція також є серйозною проблемою сучасної ситуації в Україні. Велика кількість українців емігрувала за кордон у пошуках безпеки, стабільності та кращих можливостей, що спричинило втрату кваліфікованих кадрів, зниження інвестиційного потенціалу країни, а також збільшення ризиків для економічного відновлення після завершення конфлікту.

Дані, наведені Мартіном Гріффітсом, координатором надзвичайної допомоги ООН, на засіданні Ради Безпеки ООН у Нью-

Йорку 6 лютого 2023 року, свідчать про катастрофічний розмір гуманітарної кризи, спричиненої війною, що веде російська федерація проти України. За його словами, близько 8 мільйонів українців змушені були виїхати до сусідніх країн, уникаючи бойових дій, ще 5,3 мільйона стали внутрішньо переміщеними особами, шукаючи притулку у власній країні. Крім того, понад 17,6 мільйона осіб, що становить майже 40% населення України, потребували гуманітарної допомоги [6].

Ці дані свідчать про те, що війна в Україні має руйнівний вплив на життя мільйонів людей, що втратили свої домівки, родини та стали жертвами конфлікту. На тлі таких величезних потоків мігрантів та потреби у гуманітарній допомозі, стає очевидною необхідність міжнародного співробітництва та підтримки з боку міжнародних організацій, країн-донорів та громадських організацій. Гуманітарна допомога має стати пріоритетом для міжнародної спільноти, а також для уряду України, який повинен забезпечити доступ до неї для тих, хто її потребує найбільше.

Отже, міграційні процеси, спричинені війною в Україні, створюють значні виклики для економічного розвитку та відновлення країни. Щоб ефективно вирішувати ці проблеми, необхідно розробляти та впроваджувати комплексні стратегії, спрямовані на підтримку мігрантів, створення сприятливих умов для їхньої інтеграції та залучення до економічного та соціального розвитку країни.

Список використаних джерел:

1. Павліха Н.В., Цимбалюк І.О., Хомюк Н.Л., Войчук М. В., Савчук А.Ю., Коломечюк В.В., Цимбалюк С.М. Безпека сталого розвитку регіонів та територіальних громад України на засадах інклюзивного зростання: монографія. Луцьк : Вежа-Друк. 2022. 514 с.

2. Павліха Н., Цимбалюк І., Уніга О. Розвиток та регулювання ринку праці прикордонного регіону [Текст] : монографія. Луцьк : Вежа-Друк, 2018. 223 с. ISBN 978-966-940-195-3

3. Литвинчук О. В., Юрківський О. Й. Міграційні процеси в Україні: загрози в умовах російсько-української війни. Економіка, управління та адміністрування. 2023. № 2. С. 71-78.

4. Цимбалюк І.О., Павліха Н.В., Цимбалюк С.М. Динаміка ринку праці в Україні під час війни: аналіз міграційних тенденцій та показників безробіття. *Інноваційна економіка*. 2023. №2(94). С. 101-109.

5. Цимбалюк І.О, Хомюк Н. Л, Зелінська О.З. Міграція робочої сили в Україні: виклики для управління та мотивації персоналу під час війни. *Економіка та суспільство*. 2023. № 54. URL: <https://economyandsociety.in.ua/index.php/journal/article/view/2783> DOI: 10.32782/2524-0072/2023-54-66

6. ООН: Близько восьми мільйонів українців утекли від війни [Електронний ресурс]. URL: <https://www.dw.com/uk/oon-blizko-vosmi-miljoniv-ukrainciv-utekli-vid-vijni/a-64628526>